

Geachte heer, mevrouw,

De wethouder van de gemeente Bergen heeft ons, mede namens B&W van Uitgeest, Castricum, Heiloo, Heerhugowaard en Alkmaar, een brief gestuurd waarin zorgen geuit worden over de financiële impact van de invoering van de Omgevingswet. De Vereniging wordt opgeroepen om de discussie over de kosten, baten en bekostiging van de stelselwijziging op rijksniveau te voeren. Deze brief is ook aan u gezonden. Bijgaand onze reactie.

Zoals in onze reactie te lezen is delen wij de zorgen over de financiële impact van de stelselwijziging. Wij bespreken de ontwikkelingen op regelmatige basis met de ketenpartners en het Rijk. Daarbij is het van cruciaal belang dat wij over goede informatie beschikken ten aanzien van de (geplande) invoeringskosten op gemeentelijk niveau, en van de verwachte keuzes en hun impact op de financiën, ook op gemeentelijk niveau. Daarom de oproep om de instrumenten die wij hiertoe ontwikkelen te gebruiken en de informatie die daaruit volgt, te delen met de VNG.

Met vriendelijke groet,

Kristel Lammers
Programmamanager Omgevingswet

gemeente BERGEN

VNG
Postbus 30435
2500 GK DEN HAAG

Domein : Ruimtelijke Ontwikkeling
Team : Plannen en Projecten
Contactpersoon : Annemieke Slokker
Telefoonnummer : 088 909 7487
Bijlage(n) :

Ons kenmerk : 19ult02084
Zaaknummer : BB19.00155
Uw brief van :
Uw kenmerk :
Verzenddatum : 29-05-2019

Onderwerp : Financiële impact invoering Omgevingswet

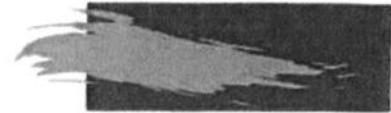
Geachte heer, mevrouw,

Wij maken ons ernstig zorgen over de financiële impact van de invoering Omgevingswet. Reden voor de gemeenteraad van Bergen om bijgaande motie aan te nemen. Met deze brief verzoek ik u, mede namens de overige gemeenten in regio Alkmaar, dringend om samen met de IPO en UvW het gesprek met het Rijk aan te gaan om te komen tot financiële oplossingen. Wij realiseren ons daarbij dat de financiële impact van de Omgevingswet reeds een belangrijk aandachtspunt is bij de VNG.

De gemeenten in regio Alkmaar bereiden zich voor op de invoering van de Omgevingswet. Onder meer door de financiële consequenties in beeld te brengen. Voor een indicatie van de invoeringskosten en exploitatielasten rond de invoering van de Omgevingswet hebben de gemeenten gebruik gemaakt van het Financieel Dialoogmodel Omgevingswet. Daaruit blijkt dat we rekening moeten houden met behoorlijke extra structurele kosten. In ieder geval voor de periode tot de vaststelling van het omgevingsplan. De resultaten van het model voor de gemeenten Bergen, Castricum, Uitgeest en Heiloo zijn vanwege de onderlinge samenwerking opgenomen in bijgaande Meerjarenraming Omgevingswet. De overige gemeenten in regio Alkmaar maken tevens gebruik van het model en delen de uitkomsten met de VNG.

We zijn op de hoogte van de bestuurlijke en financiële kaders zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord 2015 en het Hoofdlijnenakkoord financiële afspraken stelselherziening in 2016. In dit akkoord wordt gesproken over een besparing. Op lange termijn kunnen de kosten voor de gemeenten lager uitvallen, maar dit betwijfelen wij. Zeker gezien de recente ervaring met de drie decentralisaties in het sociaal domein. Voor de exploitatielasten Omgevingswet wordt geen compensatie door het Rijk gegeven in de vorm van een verhoging van het gemeentefonds. Dit terwijl de gemeentelijke financiën reeds onder druk staan.

We zijn dan ook erg benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar de wijze waarop het fysieke domein in de toekomst kan worden gefinancierd. In het akkoord is ook afgesproken dat in ieder geval een half jaar voor inwerkingtreding van de wet de financiële consequenties van de gehele stelselwijziging in beeld worden gebracht door middel van een

gemeente BERGEN

aanvullend financieel onderzoek. In ieder geval een half jaar voor inwerkingtreding van de wet vindt overleg plaats zodat kan worden gezien of het geheel van financiële consequenties, zoals op dat moment bekend, aanleiding geeft om nadere afspraken te maken over de begrenzing van de afgesproken bedragen (kosten en bespaarde kosten). Wij zijn van mening dat al eerder de financiële consequenties in beeld gebracht moeten worden. Met het doel om, indien daar aanleiding voor blijkt te zijn, het overleg met het Rijk over de verdeling van de kosten te heropenen.

Tot slot

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met Annemieke Slokker, Implementatiemanager Omgevingswet via telefoonnummer 088 909 7487. Wilt u bij correspondentie het kenmerk 19uit02084 vermelden?

Met vriendelijke groet,

Mede namens burgemeester en wethouders van Uitgeest, Castricum, Heiloo, Heerhugowaard en Alkmaar

K. Valkering
Wethouder gemeente Bergen

MOTIE

AGENDAPUNTNUMMER	11. Voorstel betreft het ambitiedocument omgevingswet vast te stellen en een positieve zienswijze af te geven t.a.v. het voorlopige besluit van de werkorganisatie BUCH tot wijziging van de begroting 2019 van de werkorganisatie BUCH
Onderwerp	Omgevingswet t.a.v. het voorlopige besluit tot wijziging begroting BUCH 2019
Aanhef	De raad van de gemeente Bergen in vergadering bijeen op 31 januari 2019
Inhoud	Overwegende dat: <ol style="list-style-type: none">1. het Rijk wettelijk de omgevingswet in 2021 wil invoeren;2. in een Financieel akkoord met VNG, het IPO en de UvW is afgesproken dat de gemeenten voor 70% gaan meebetalen aan de structurele uitvoeringskosten van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO);3. de kosten hiervan nog niet bekend zijn;4. naast de kosten voor het DSO de werkorganisatie BUCH i.v.m. een andere wijze van werken structureel over 10 jaar gemiddeld € 385.000 kwijt is, waarboven nog de kosten van invoering ad € 3,3 mln komen;5. voor al deze kosten geen compensatie door het Rijk wordt gegeven in de vorm van een verhoging van het gemeentefonds;6. er geredeneerd wordt dat op termijn de kosten voor de werkorganisatie lager kunnen uitvallen, maar dat nu door de werkorganisatie wordt betwijfeld;7. er in het Financieel akkoord is afgesproken dat onderzoek gedaan wordt naar de wijze waarop het fysieke domein in de toekomst kan worden gefinancierd;8. de BUCH organisatie er van uit gaat dat er geen andere geldstromen komen, en de raden nu geconfronteerd worden met een ongewenst tekort in de begroting;
Conclusie	Draagt het college op

- met spoed bij het VNG, IPO en UvW er op aan te dringen tot financiële oplossingen, zodat de wettelijke invoering van de omgevingswet niet leidt tot een kostenverzwaring voor de inwoners;
- deze motie aan alle gemeenten door te zenden, om gezamenlijk op te treden tegen deze financiële last die door het Rijk naar de gemeenten is afgewenteld.

en gaat over tot de orde van de dag.

Naam en ondertekening

Fractie Gemeentebelangen
Kees van Leijen

Partij	Voor	Tegen
KL		
GL		
VVD		
GBB		
CDA		
D66	2	
PvdA	1	
BBB	1	
(Totaal)	4	0

unaniem dan

Gemeente Bergen NH
K. Valkering
Postbus 175
1860 AD BERGEN NH

Datum
8 juli 2019
Kenmerk
COS/U201900564
Telefoonnummer
06 51533243
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Financiële impact uitvoering Omgevingswet

Geachte heer Valkering,

Dank voor uw brief en voor de bijgeleverde uitkomsten uit het Financieel Dialoogmodel Omgevingswet voor de vier gemeenten in uw samenwerkingsverband. Wij delen de zorgen over de impact op de gemeentelijke financiën door de stelselwijziging Omgevingswet. Het onderwerp heeft onze onverdeelde aandacht.

In het Bestuursakkoord (2015), Financieel Akkoord (2016) en Beheerovereenkomst (2018) zijn interbestuurlijk afspraken gemaakt met betrekking tot de financiering van de Stelselherziening Omgevingswet: investerings-, transitie- en structurele kosten en baten. In diezelfde akkoorden zijn ook procesafspraken gemaakt met betrekking tot evaluatie en aanpassing van gemaakte afspraken. De artikel 2 onderzoeken, die onderliggend zijn aan de gemaakte financiële afspraken in 2016, heeft VNG bestuurlijk nooit geaccepteerd. Echter, we hadden in 2016 zelf ook geen betere informatie om andere afspraken te maken. Een goed financieel beeld opbouwen van de financiering van de Stelselherziening Omgevingswet is van groot belang.

In het VNG Programma Omgevingswet is specifiek capaciteit vrijgemaakt en ingezet om ontwikkeling van het financiële plaatje van de stelselwijziging voor de gemeenten te ondersteunen, en om een landelijk representatief beeld op te stellen met betrekking tot gemeenten. Het is in ons aller belang dat we beter zicht hebben, ook financieel, op de impact van de Stelselherziening Omgevingswet. Al in 2017 zijn we begonnen met het ontwikkelen van instrumentarium wat helpt bij het als gemeenten zicht krijgen op de kosten & baten. En op grond van die inzichten te komen tot een representatief gemeentelijk beeld. Zonder goede betrouwbare data is het lastig een gesprek te voeren met de andere interbestuurlijke partners.

Wij hebben de volgende instrumenten daartoe ontwikkeld:

- Ten aanzien van de invoeringskosten hebben wij het Financieel Dialoogmodel Omgevingswet, u kent het. Met de informatie die wij terugontvangen van gemeenten, vanuit dit model bouwen wij een landelijk representatief beeld op van de gemeentelijke invoeringskosten. Hierbij is cruciaal dat wij van zo veel mogelijk gemeenten deze informatie terug krijgen.
- Ten aanzien van de structurele kosten en baten ontwikkelen wij een "Dialoogmodel Structurele Effecten" waarvan wij verwachten deze zomer een eerste (demo)versie gereed te hebben, die wij direct daarna met een aantal gemeenten willen gaan testen en vervolgens uitrollen in het land. Dit zal een hulpmiddel zijn om de discussie binnen de gemeente te voeren over de te maken inrichtingskeuzes en hun effecten op de financiën. Ook hier is het van belang dat we de informatie verzamelen van een zo groot mogelijk aantal gemeenten, om een goed 'landelijk' beeld te kunnen samenstellen.
- Ten aanzien van een aantal specifieke aspecten van de stelselwijziging, zoals de impact op de leges, verzamelen en versterken wij de expertise en vooral ook de kennisuitwisseling tussen gemeenten.

U vraagt ons in samenwerking met de andere koepels (IPO en UvW) in gesprek te gaan met het Rijk om te komen tot financiële oplossingen. Er zijn in de hierboven genoemde bestuursakkoorden specifieke afspraken gemaakt over de kalibratiemomenten (2020, 2022 en 2026), waarbij ook nog in 2019 een 'voorlopig integraal beeld' van de effecten zal worden opgesteld (door het Rijk). Dit zijn formele momenten die we zullen benutten om gemaakte afspraken te herzien, mocht daar aanleiding toe zijn.

Daarnaast zijn wij in continu overleg met het Rijk en de andere koepels om tot een zo goed mogelijk beeld van de structurele effecten te komen. Wij laten dit niet alleen van de formele onderzoeken en de afgesproken kalibratiemomenten afhangen. Hiervoor is het overigens wel cruciaal dat wij gevoed worden met die gemeentelijke informatie vanuit de Financieel Dialoogmodellen en straks het Structurele Effectenmodel. Ik doe dan ook nogmaals de uitdrukkelijke oproep om deze modellen (op dit moment specifiek het Financieel Dialoogmodel) binnen de gemeente te gebruiken, en om de uitkomsten aan ons ter beschikking te stellen ten behoeve van de formele onderzoeken.

Mocht u naar aanleiding van deze brief contact op willen nemen, dan kunt u dat doen met Paul Huigens of paul.huigens@vng.nl.

Met vriendelijke groet,

Kristel Lammers
Programmamanager Omgevingswet